

«У перамогі шмат бацькоў»

Менавіта з такой іранічнай заўвагі пачаў свой выступ дырэктар Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Раман Матульскі пад час прэзентацыі факсімільнага выдання віленскага «Буквара» 1767 г. (Букварь языка славянскаго. Вильно, тип. Троицкая, 1767) з перакладам-дадаткам да яго.

Мерапрыемства адбылося 30 жніўня ў зале адукацыйных тэхналогій бібліятэкі. Камплект складаецца з дзвюх кніг, што маюць танальна розныя вокладкі, змешчаныя ў невялікую картонную каробку. Томікі цалкам захавалі асаблівасці гістарычнай першакрыніцы: памер, колер паперы, пацёртасці і дыфекты, захаваныя пазнакі новае выданне мае пазалочаныя зрэзы старонак. Першая кніга — дакладная факсімільная, якая дазволіць усім цікаўным уявіць арыгінал «Буквара», на якім навучаліся ў XVIII ст. Другая кніга — гэта гісторыка-культурны нарыс на трох мовах (беларускай, рускай і англійскай), дзе раскрываецца значэнне «Буквара» ў гісторыка-кніжнай культуры Беларусі. Наклад камплекта — 1000 асобнікаў. Варта адзначыць, што ў свеце захаваліся ўсяго два экзemplары гістарычнага выдання — у Беларусі і Расіі.

Хачу адзначыць не толькі каштоўнасць самога факсімільнага выдання, але і значнасць не менш каштоўных ідэі Наста Кадыгрыб. «У перамогі шмат бацькоў»

і рэалізацыі праекта. Падрыхтоўка «Буквара» ажыццяўлялася некалькі гадоў сумеснымі намаганнямі арганізацыяў, якія ў выніку сталіся партнёрамі не толькі ў рэалізацыі дадзенага праекта. Ёсць планы на іншыя знакавыя ідэі. Гэта — непасрэдна Нацыянальная бібліятэка Беларусі, а таксама выдавецтва «Беларускі Дом друку» (якое і надрукавала выданне), Прадстаўніцтва кампаніі «Хегох» у Рэспубліцы Беларусь, Міністэрства культуры і Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь і інш. Гэтыя ўстановы і арганізацыі ўваходзяць у Аляксунскую раду Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі.

Па чарзе выказаліся ўсе, хто спрычыніўся да падрыхтоўкі і выдання факсімільна. Першымі выказаліся намеснікі Міністра культуры Рэспублікі Беларусь Т. Стружэцкі і намеснік Міністра адукацыі В. Будкевіч. Абодва станоўча выказаліся пра зробленую працу і яе пераможны вынік, адзначылі сімвалічнасць прэзентацыі «Буквара» напярэдадні Дня ведаў, падкрэсліўшы, што большасць з выданных экзemplараў выдання патрапіць у бібліятэкі школаў і ВНУ, а асаблівая ўвага будзе надавацца сельскім бібліятэкам.

Пра пэўныя складанасці падрыхтоўкі факсімільнага тэксту акадэмік, сакратар НАН Рэспублікі Беларусі А. Каваленя, які падкрэсліў, што падобная праца мусіць быць моцнай падмацаваная навукова. А адным з першых навукоўцаў,

які адгукнуўся на заклік дапамагчы ў працы, быў доктар гістарычных навук Г. Галенчанка (навуковы рэдактар выдання).

Усе выступоўцы адзначалі значнасць буквара як самай галоўнай кнігі ў жыцці кожнага чалавека, як першай крыніцы спасціжэння навуковых ведаў.

З падрабязнасцямі выдання факсімільна і аб партнёрскім супрацоўніцтве распавялі дырэктар Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Р. Матульскі і старшыня прадстаўніцтва кампаніі «Хегох» у нашай краіне А. Шве́д. Раман Сцяпанавіч прыадкрыў таямніцу Аляксунскай рады НББ, куды ўваходзяць прадстаўнікі сферы бізнесу ў нашай краіне і не толькі, і з заўваж-

Арыгінал кнігі (злева) і факсіміль

кай таксама і пераклад тэксту «Буквара» на сучасную мову, каб яго мог прачытаць і зразумець кожны. Але А. Шве́д шчыра прызнаўся, што хаця выданне выкананае няблага, усё ж у паліграфічным плане мы яшчэ адстаем ад краінаў-суседак. А яму, як кіраўніку кампаніі, што займаецца выпускам паліграфічнай і друкарскай тэхнікі, нельга не даць веры.

Напрыканцы ўдзельнікі прэзентацыі выказалі меркаванні-пажаданні аб партнёрскім супрацоўніцтве з прыватнымі асобамі і арганізацыямі (у тым ліку і бібліятэкамі, якія захоўваюць у сваіх фондах і калекцыях кніжныя помнікі, што маюць непасрэднае дачыненне да гістарычна беларускіх земляў). «Буквар» жа будзе атрымліваць як падарунак і ўзнагароду пераможцы гуманітарных алімпіадаў і конкурсаў. Гэта мусіць спрыяць развіццю вывучэння гуманітарных навук і кніжнай справы.

Наста КАДЫГРЫБ
Фота аўтара

ным задавальненнем падкрэсліў, што Аляксунская рада з'яўляецца сапраўдным дзейным механізмам, які здолеў аб'яднаць зацікаўленых асобаў і арганізацыяў, неабыхавых да кніжнай гісторыка-культурнай спадчыны. Аляксандр Іосіфавіч Шве́д паведаміў пра ўзнікненне самой ідэі стварэння не проста факсімільна, але і дадатку да яе. Апошні змясціў пад сваёй воклад-